

УДК 81'367

DOI <https://doi.org/10.24919/2663-6042.13.2020.214346>

НАЙМЕНУВАННЯ ОСОБИ-ДІЯЧА АГРЕСІЇ: ОНОМАСІОЛОГІЧНИЙ ТА КОГНІТИВНИЙ АСПЕКТИ

Круть О. В.

Горлівський інститут іноземних мов
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

У статті досліджено найменування особи-діяча агресії на ономасіологічному та когнітивному рівнях. Окреслено основні етапи утворення цього найменування: структурно-семантичний, ономасіологічний, когнітивний та функціонально-комунікативний. Установлено, що за словотвірною структурою найменування особи-діяча агресії – це похідні та складні (складнопохідні) іменники, що характеризуються певною словотвірною моделлю та словотвірним значенням. Помічено, що серед цих одиниць в англійській мові домінують складні / складнопохідні, в українській та російській мовах – похідні слова. З'ясовано, що ономасіологічна структура похідного / складного іменника на позначення особи-діяча агресії – тернарна, тобто складається із трьох елементів: базису, предиката та ознаки. Базис представлено формантом-суфіксом у структурі похідного / складнопохідного або другою частиною складного слова. Обґрунтовано, що предикат (дії, існування та належності) слугує показником взаємодії ономасіологічного базису до ономасіологічної ознаки. Доведено, що зона ономасіологічної ознаки (зовнішньо- та внутрішньо-розрізнявальної, якісної, локативної, темпоральної та інклінативної) лежить в основі побудови матричної моделі найменування, репрезентованої різними доменами.

У роботі скласифіковано домени (ТІЛО, КОЛІР, ТВАРИННИЙ СВІТ, ПРОСТІР, ЧАС, ДІЯЛЬНІСТЬ) залежно від основних ономасіологічних ознак. Розглянуто концептуальну мережу найменування особи-діяча агресії, що утворюється за допомогою відповідних фреймових структур (предметного, акціонального, позесивного, ідентифікаційного, компаративного). У результаті зроблено висновок, що міжфреймова концептуальна мережа утворюється на базі поєднання пропозицій. Реконструювання ономасіологічної структури найменування особи-діяча агресії надає необхідну інформацію, яку структуровано в матричній та мережній моделях, що слугують для репрезентації нових вимірів знань про агресивну дійсність сучасного світу.

Ключові слова: словотвірна модель, ономасіологічна структура, ономасіологічний базис, ономасіологічна ознака, предикат, матрична модель, концептуальна мережа, фрейм.

Krut O. V. The name of person-the doer of aggression: onomasiological and cognitive aspects. The article examines of implementing ideas of the name, denoting person-the doer of aggression, investigation on onomasiological and cognitive levels. The basic stages of the name formation (structural semantic, onomasiological, functional communicative) are revealed. It has been established, that according to the derivational structure the names of person-the doer of aggression are derivative and composite (compound derivative) nouns, characterized by definitive derivational model and derivational meaning. It was noted that units are expressed by composites (compound derivatives) in English, and derivatives in Ukrainian and in Russian. It was determined, that onomasiological structure of the following nouns is ternary and consists of three elements: the basis, the predicate and the feature. It was defined, that by its structure, the basis is represented by the former (suffix) in derivatives/ compound derivatives and the second part of composites. It was justified, that the predicates (of action, existence and possession) are used as an indicator of interaction of onomasiological basis and onomasiological feature. It was proved, that the onomasiological feature zone (of internal / external differential, qualitative, locative, temporal, inclinative features) is in the base of the matrix model reconstruction of nouns, represented by different domains (BODY, COLOUR, THE ANIMAL WORLD, LOCATION, TIME, ACTIVITY). The latest are classified according to the type of onomasiological feature. The conceptual net of the name denoting person-the doer of aggression is observed in frame structures (thing, action, possession, identification, comparison). This led to the conclusion that inter-frame net is formed as a result of their integration. It was pointed out, that the reconstruction of the onomasiological structure of the name, denoting aggression, gives the obligatory information, presented in matrix and nets models, served for the representation of new structure of knowledge of aggressive action in modern life.

Key words: derivational model, onomasiological structure, onomasiological basis, onomasiological feature, the predicate, matrix model, conceptual net, frame.

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності її розгляду. На сучасному етапі розвитку лінгвістики увага науковців зміщується на виявлення когнітивних та комунікативних явищ у мові та мовленні, на виокремлення об'єктів навколишньої дійсності, що ґрунтуються на теорії номінації та на визначенні ономасіологічної структури тощо.

Дослідження ономасіологічної структури базується на підході, що поєднує здобутки лінгвоконцептології та теорії мовної картини світу, польового, фреймового та когнітивно-ономасіологічного моделювання, концепції синтаксичної природи деривації.

Переміщення уваги вчених на антропоцентричну парадигму знань сприяє дослідженню мовних оди-

ниць, що фіксують соціальні взаємодії у суспільстві, одними із яких є агресивні взаємовідносини між особами, що виявляються в нападі, руйнуванні, пошкодженні з метою досягнення бажаного результату.

Актуальність роботи зумовлена її спрямованістю на виокремлення механізмів відображення фрагментів агресивного досвіду народів різних етнокультур у процесі номінації, зокрема в утворенні найменування особи-діяча агресії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що проблему номінації розглянуто в працях таких вчених, як О. О. Селіванова [7], С. А. Жаботинська [1; 2; 3; 11], Р. Лангакер [9; 10] тощо. У їхніх дослідженнях зауважено, що процес утворення слова відбувається з урахуванням сучасної методики когнітивної лінгвістики. Розгляд слова в сукупності семасіологічного та ономасіологічного підходів дає змогу дослідити слово на чотирьох рівнях його утворення: 1) структурно-семантичному (моделювання в системі лексико-семантичного поля та в аспекті словотвірної структури слова); 2) ономасіологічному (формування слова як одиниці номінації за допомогою тернарної моделі); 3) когнітивному (виявлення структур знань, закладених у слові) та 4) функціонально-комунікативному (виокремлення функціонального оточення слова та визначення його ролі у процесі комунікації).

Термін «ономасіологічна структура», уперше введений до наукового обігу М. Докулілом, складався з двох компонентів: ономасіологічного базису та ономасіологічної ознаки. Пізніше цей термін О. С. Кубрякова розширила ще одним компонентом – предикатом, що репрезентує взаємозв'язок ономасіологічного базису до ономасіологічної ознаки [5]. У мовознавчих студіях, дотичних до проблеми ономасіологічної структури, теорія внутрішньої форми О. О. Потебні [6] розвивається в лінгвоконцептуальному напрямку (ототожнення внутрішньої форми з концептом) і в ономасіологічному ракурсі, маніфестуючи вмотивованість похідних слів. Сучасний етап дослідження ономасіологічної структури опертий на визнання когнітивної вмотивованості словотворчих засобів, що фіксують фрагменти знань про позначуване [1], виконуючи номінативну функцію, а також на визначення синтаксичної природи деривації через реконструкцію пропозиційних структур, які мотивують словотвірні моделі.

Засадничою для вивчення ономасіологічної структури найменувань особи-діяча агресії є концепція «слов-знак», що становить певну єдність, у якій «закодована діяльнісна свідомість людини» [2], що умотивовує необхідність залучення когнітивного аналізу й побудови концептуальних структур як базису утворення найменувань осіб-діячів агресії.

Формулювання мети і завдань дослідження. **Мета** розвідки полягає у реконструюванні найменування особи-діяча агресії та визначенні структур знань, які стоять за цим найменуванням. З урахуванням цього перед нами постають **завдання**: 1) визначити роль ономасіологічної структури у найменуванні особи-діяча агресії; 2) проаналізувати формування цього найменування на ономасіологічному та когнітивному рів-

нях; 3) дослідити організацію матричної моделі та її роль в утворенні концептуальної мережі найменування особи-діяча агресії.

Виклад основного матеріалу дослідження. На словотвірному етапі аналізу найменування особи-діяча агресії репрезентовано похідними та складними словами. Слід зазначити, що такі найменування характеризуються певним словотвірним типом, словотвірним значенням та моделлю. Похідні іменники на позначення особи-діяча агресії представлено трьома словотвірними моделями, зокрема: 1) *іменникова твірна основа + суфікс зі значенням особи*; 2) *(префікс) + дієслівна твірна + суфікс зі значенням особи*; 3) *прикметникова твірна основа + суфікс зі значенням особи*; складні (складнопохідні) – двома, як-от: 1) *прикметникова / іменникова основа + іменникова твірна основа*; 2) *іменникова твірна основа + (дієслівна твірна основа + суфікс зі значенням особи)*.

Ономасіологічна структура найменування особи-діяча агресії характеризується тернарністю (наявністю трьох компонентів: базису, ознаки та предиката). Базис як формувальна частина, на яку оперте найменування, співвідноситься з морфологічними (формантом похідного, складнопохідного слова) та лексичними (другою частиною складного слова) категоріями. З боку своєї семантичної організації цей базис належить до класу живої матерії (людина або частини її тіла, тваринний світ).

Предикат як смислова зв'язка розкриває тип відношень між ономасіологічною ознакою і ономасіологічним базисом. У роботі встановлено три типи предикатів: 1) предикат дії (англ. *robber*; укр. *злочинець*; рос. *грабитель*), 2) предикат належності (англ. *sworder*; укр. *алмазник*; рос. *мойщик*) та 3) предикат існування (англ. *hedge-bird*; укр. *майданник*; рос. *домушник*).

Ознакова зона, встановлена в результаті взаємодії базису та предиката, сприяє експлікації внутрішньо- / зовнішньо-розрізнявальних (англ. *black-mailer*; укр. *темн-ил(о)*; рос. *черн-уш-ник*), якісних (англ. *smart-mouth*; укр. *лух-о-віс-ник*; рос. *мух-уш-ник*), локативних (англ. *bush-ranger*; укр. *буфет-ник*; рос. *магазин-щик*), темпоральних (англ. *night-fighter*; укр. *ден-ник*; рос. *лун-а-тик*) та інклінативних ознак (англ. *trouble-shoot-er*; укр. *бачк-ист*; рос. *мяс-ник*). Саме ці ономасіологічні ознаки лежать в основі найменування агресивної діяльності людини. Домінантною ознакою є зовнішньо- / внутрішньо-розрізнявальна, оскільки вказує на утворення імплікованої негативної оцінки найменування особи-діяча агресії в досліджуваних мовах.

У роботі залучено методологічний і термінологічний апарат теорії глибинних відмінків, що дає можливість описати агресивну діяльність людини та її окремих фрагментів: **агенс** (виконувач агресивної дії), **інструмент** (вказує, що саме людина використовує для здійснення своїх агресивних намірів), **локатив** (визначає місце агресивної дії), **об'єктив** (об'єкт агресивної дії), **пацієнс** (той, над ким саме здійснюється агресивна дія), **результатив** (свідчить про негативні наслідки агресивної дії), **темпоратив** (вказує час агресивної дії) та **інсен-**

тив (позначає, з якою метою здійснено агресивну дію). Установлено універсальні набори глибинних відмінків: *агенс – темпоратив – результатив, об’єктив – результатив, агенс – локатив – результатив, пацієнс – результатив, агенс – інструмент – результатив*.

Важливим аспектом когнітивного етапу аналізу є визначення матричної моделі ономазіологічної структури найменувань особи-діяча агресії. Ця модель слугує засобом відображення картини світу [3, 359] та репрезентується в комплексній мережній моделі. Матрична модель, що є типовою для ознакової зони ономазіологічної структури, реалізується доменами або «галузями концептуалізації, згідно з якою характеризується семантична структура» [9, 147], або «контекстом структур фонових знань» [8, 2]. Інакше кажучи, домен – це концепт, або галузь досвіду, яка задається у просторі певного дискурсу [10, 14].

Отже, у зоні зовнішньо / внутрішньо-розрізнявальних ознак на позначення частин тіла виокремлюється домен «ГІЛО» (субдомени «голова», «рот»), на позначення кольору – домен «КОЛІР» (субдомени «чорний», «коричневий», «темний») тощо. Якісні ознаки на позначення тварин беруть участь в утворенні доменів «ТВАРИННИЙ СВІТ» (субдомени «вовк», «ведмідь», «змій»). Локативні ознаки на позначення постійного місця дії суб’єкта або напряму дії лежать в основі визначення домену «ПРОСТІР». Темпоральні ознаки на позначення часу доби вважаються основними у виокремленні домену «ЧАС» (субдомени «день», «ніч»), інклінативні ознаки – домену «ДІЯЛЬНІСТЬ».

Матричне моделювання ознакової зони показує, що домени ЧИСЛО, ВАГА вербалізуються в англійській мові, ХВОРОБА – в українській та російській мовах. Універсальні субдомени «ведмідь» (англ. *small-bear* ‘подлий, ничтожный человек’, укр. *ведмежатник* ‘зломник сейфів’, рос. *медвежатник* ‘зłodий, що спеціалізується на зломі сейфів’) репрезентують ТВАРИННИЙ СВІТ у структурі складного іменника в англійській мові, похідного – в українській та російській мовах. Субдомени «птаха» (англ. *hedge-bird* ‘грабіжник’), «риба» (англ. *big-fish* ‘ватажок банди’) є типовими для створення ТВАРИННОГО СВІТУ в складних іменниках в англійській мові, «змій» (укр. *змії-еня* ‘худордявий хлопчик, який проникає в квартиру для обкрадання через квартиру’) реалізуються в похідних в українській мові, «криса» (рос. *крис-ят-ник* ‘грабіжник, який обкрадає своїх’) – в похідних у російській. На відміну від близькоспоріднених мов, в англійській мові ГІЛО заповнюється субдоменами «рот» (англ. *black-mouth*), «ноги» (англ. *black-leg* ‘шахрай’), «обличчя» (англ. *brazen-face* ‘нахаба’) у структурі складного іменника. При цьому зазначені домени виконують роль як ономазіологічної ознаки, так й ономазіологічного базису.

Звернемося до побудови концептуальної мережі ономазіологічної структури найменування особи-діяча агресії. В основі побудови концеп-

туальних мереж лежать фреймові структури, що співвідносяться зі значенням слова та відповідають вимогам когнітивно-ономазіологічного аналізу одиниць [7, 150–152]. Базисні пропозиції як початкові категорії мислення [11, 81] виокремлюються в пропозиційних схемах згідно з їхньою належністю до одного з п’яти базисних фреймів: предметного, акціонального, позесивного, ідентифікаційного та компаративного.

Предметний фрейм надає такі буттєві схеми, які реалізуються за допомогою зовнішньо- / внутрішньо-розрізнявальних, «ХТОСЬ є такий» (англ. *brownnose* ‘прихвостень’; укр. *геморойник* ‘злочинець-невдаха’; рос. *мокрушник* ‘вбивця’), квантитативних «ХТОСЬ є СІЛЬКИ-кількість» (англ. *four-flusher* ‘мошенник’), квалітативних (якісних) «ХТОСЬ є ТАКИЙ-якість» (англ. *strong-man* ‘a leader who rules by threats, force or violence’; укр. *лиходіяч* ‘злісний хуліган’; рос. *мокрушник* ‘вбивця’), локативних «ХТОСЬ існує / діє ТАМ» (пор. англ. *road-agent* ‘грабіжник, розбійник’; укр. *буфетников* ‘зłodий, який обкрадає буфети та їдальні’; рос. *магазинщик* ‘зłodий, який здійснює обкрадає крамниці’), темпоральних «ХТОСЬ існує ТОДИ» (англ. *night-killer* ‘вбивця вночі’, укр. *денник* ‘грабіжник вдень’, рос. *лунатик* ‘грабіжник вночі’) та «ХТОСЬ існує ТАК-спосіб» (англ. *whip-master* ‘кат’; укр. *законник* ‘той, хто живе за зłodійськими законами, тобто «зłodий у законі», якого прийняли до зłodійського угруповання і який зобов’язався додержуватися зłodійських традицій і звичаїв’; рос. *мойщик* ‘злочинець, який користується при обкраданні карманів «мийницю»’).

До акціонального фрейму належать схеми дії або процесу (зона інклінативних ознак): «ХТОСЬ (агенс) діє» (англ. *booster* ‘грабитель’; укр. *щупач* ‘кишеньковий зłodий’; рос. *кидала* ‘людина, яка шахрайством виманює в інших гроші’), контактної дії «ХТОСЬ (агенс) діє на пацієнс» (англ. *head-hunter* ‘a member of a tribe that collects the heads of dead enemies’; укр. *братовбивця* ‘вбивця брата’). Такі схеми розширюються за рахунок семантичних ролей (різновиди: інструмент, засіб, мета) (англ. *cutter* ‘a person that cuts’; укр. *скакун* ‘зломник’; рос. *наводчик* ‘помічник зłodія, який надає інформацію про об’єкт злочину або відомості, що допомагають здійснити злочин’).

У позесивному фреймі виокремлюються позесивні схеми партитивності, що належать зоні зовнішньо- / внутрішньо-розрізнявальних ознак, «ХТОСЬ (ціле) має частину» (англ. *skin-head* ‘a young person with very short hair, big boots, esp. one who is violent and aggressive’; укр. *(зло-віс)-ник* ‘той, хто має лихі (злі) вісті’; рос. *(злозязыч)ник* ‘той, хто має злий язик (язиката людина)’), інклюзивності «ЩОСЬ (контейнер) – має вміст» / «вміст має контейнер» (англ. *tugger* ‘грабіжник’; укр. *барахольник* ‘дрібний зłodий’; рос. *бачкист* ‘злочинець, що здійснює крадіжки годинників’).

До ідентифікаційного фрейму належать схеми персоніфікації (зона якісних ознак): «ХТОСЬ (індивід)-агенс є людиною», «ХТОСЬ (індивід)

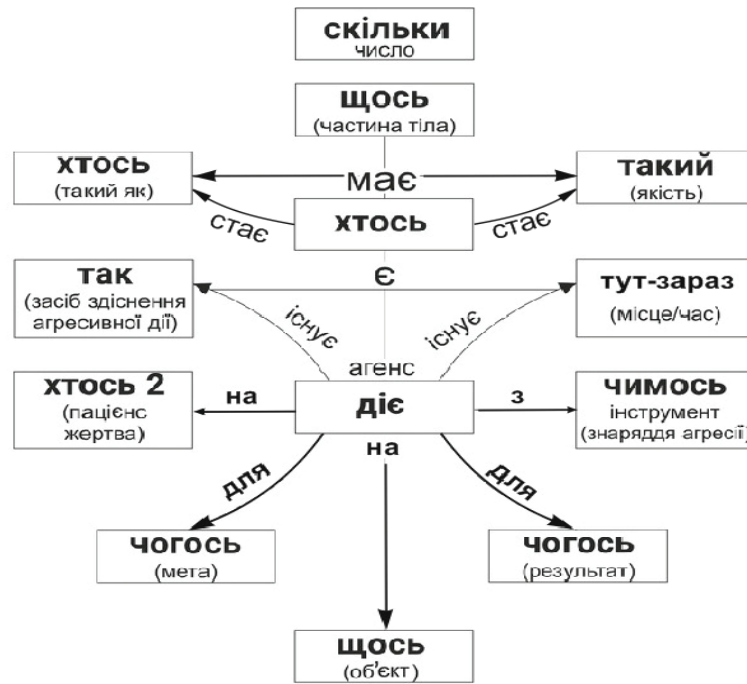

Рис. 1. Фреймове моделювання ономасіологічної структури

пацієнс є людиною» (пор. англ. *beat-artist* 'наркоман, що грабує перехожих з метою дістати гроші на наркотики'; укр. *гусак* 'злочинець, що має зв'язок з органами поліції'; рос. *бугайщик* 'шахрай, що підкидує іншим гаманець'). У схемі класифікації класифікатор вважається абстрактним компонентом класу – соціального (англ. *ring-leader* 'зачинщик'; рос. *босяк* 'молодой вор'), професійного (англ. *peter-claimer* 'грабіжник у поїзді'; укр. *технік* 'кишеньковий злодій'; рос. *банищик* 'грабіжник на вокзалі'), функціонального (англ. *whistle-blower* 'донощик'; укр. *вантажник* 'злочинець, який бере на себе провину іншої людини'; рос. *стукач* 'донощик') тощо.

Для компаративного фрейму характерні компаративні схеми, зокрема: «компаратив є /як/ корелят» (укр. *змієня* 'худорлявий хлопчик, який проникає у квартиру для обкрадання через квартиру'; рос. *медвежатник* 'злочинець, який спеціалізується на відкритті сейфів'), схожості / аналогії «компаратив є як корелят» (укр. *тихушник* 'злодій, який здійснює крадіжки в незачинених квартирах'; рос. *стукачка* 'жінка, яка надає інформацію злодіям') та подібності / метафори «компаратив є ніби корелятом» (англ. *burn-artist* 'людина-шахрай'; рос. *щипач* 'злодій, який спеціалізується на обкраданні кишень').

Міжфреймова мережа виникає як результат поєднання пропозицій, кожна з яких розгортається

у власну мережу. Саме в такій мережі є «дільниці матриць», пропозиційний зв'язок між такими доменами відсутній. Так, матричне моделювання домену «ТАКИЙ-якість» складається із субдоменів, що реалізують внутрішньо- та зовнішньо- та внутрішньо-розрізнявальні та якісні параметри – КОЛІР, КІЛЬКІСТЬ, ВАГА тощо. Домени, які входять до цих субдоменів, беруть участь в організації таких матриць: КОЛІР (чорний, коричневий, темний), КІЛЬКІСТЬ (два), ВАГА (важкий), ТІЛО (голова, руки, ноги, серце). Слот «ЩОСЬ-ідентифікатив» є характерною «матричною» дільницею такої мережі [4, 116]. Наприклад, суб'єкт-агенс, об'єкт-пацієнс є ЛЮДИНОЮ (див. рис. 1).

Висновки та перспективи подальших досліджень у цьому напрямі. Таким чином, реконструювання найменування особи-діяча агресії надає необхідну інформацію, яка структурується в матричній та мережній моделях. Саме ці моделі слугують для репрезентації структур знань, що закладено в такому найменуванні. Словотвірний та ономасіологічний аналіз постають необхідними етапами для підготовки когнітивного аналізу.

Перспективи нашого дослідження вбачаємо у функціонуванні таких одиниць у контексті зіставлених мов, бо саме там одиниці набувають іншого семантичного змісту залежно від їхнього оточення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жаботинская С. А. Когнитивная лингвистика : К вопросу об уровнях концептуальных моделей. *Вісник Черкаського університету. Серія : Філологічні науки.* 1997. № 3. С. 3–10.
2. Жаботинская С. А. Концептуальный анализ : типы фреймов. *Когнитивная семантика* : материалы II Международной школы-семинара по когнитивной лингвистике. Тамбов : Изд-во Тамбовского ун-та, 2000. Вып. 2. С. 10–33.
3. Жаботинская С. А. Ономасиологические модели и событийные схемы. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна.* 2009. № 837. С. 357–368.

4. Круть О. В. Ономазіологічна структура як основа концептуальних мереж. *Issues of modern philology in the interaction of languages and culture : International scientific and practical conference* (December, 27–28, 2019). Venice : Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2019. С. 114–117.
5. Кубрякова Е. С. Типы языковых значений. Семантика производного слова. Москва : Наука, 1981. 208 с.
6. Потебня А. А. Символ и миф в народной культуре. Москва : Лабиринт, 2000. 184 с.
7. Селиванова Е. А. Когнитивная ономазиология : монография. Киев : Фитосоцицентр, 2000. 248 с.
8. Clausner T. C., Croft W. Domains and image schemas. *Cognitive Linguistics*. 1999. Vol. 10 (1). С. 1–31.
9. Langacker R. W. Foundations of Cognitive Grammar. Vol. 1 : Theoretical Prerequisites. Stanford, CA: Stanford University Press, 1987. 516 p.
10. Langacker R. W. A course in cognitive grammar. Manuscript. Preliminary draft. San Diego : UCSD, 2000. 214 p.
11. Zhabotynska S. A. Principles of building conceptual models for thesaurus dictionaries. *Когніція, комунікація, дискурс*. 2010. № 1. С. 75–92. URL : <http://sites.google.com/site/cognitiondiscourse/vypysk-no1-2010>.

REFERENCES

1. Zhabotinskaya, S. A. (1997). Kognitivnaya lingvistika: K voprosu ob urovnyah konceptualnyh modelej [Cognitive Linguistics. To the problem of the conceptual models levels]. *Visnyk Cherkaskogo universytetu. Filologichni nauky*, 3, 3–10 [in Russian].
2. Zhabotinskaya, S. A. (2000). Konceptualnyj analiz: tipy frejmov [Conceptual analysis: types of frames]. N. N. Boldyrev (Red.). *Kognitivnaya semantika. Materialy II Mezhdunarodnoj shkoly-seminara po kognitivnoj lingvistike*. Tambov: Izdatelstvo Tambovskogo universiteta, 2, 10–13 [in Russian].
3. Zhabotinskaya, S. A. (2009). Onomasiologicheskie modeli i sobytijnye shemy. [Onomasiological models and eventual schemes]. *Visnyk Harkivskogo nacionalnogo universytetu im. V. N. Karazina*, 837, 3–14 [in Russian].
4. Krut, O. V. (2019). Onomasiologichna struktura yak osnova konceptual'nyh merezh [Onomasiological structure as the basis of the conceptual nets]. *Issues of modern philology in the interaction of languages and culture*. International scientific and practical conference (conference proceedings, December, 27–28). Venice: Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 114–117 [in Ukrainian].
5. Kubryakova, E. S. (1981). Tipy yazykovykh znachenij. Semantika proizvodnogo slova [Types of language meanings. Semantics of the derivative]. Moskva: Nauka [in Russian].
6. Potebnya, A. A. (2000). Simvol i mif v narodnoj kulture [The symbol and the myth in people’s culture]. Moskva: Labirint [in Russian].
7. Selivanova Ye. A. (2000). Kognitivnaya onomasiologiya. Kiev: Fitosotsiotsentr [in Russian].
8. Clausner, T. C., Croft, W. (1999). Domains and image schemas. *Cognitive Linguistics*, 10 (1), 1–31 [in English].
9. Langacker, R. W. (1987). Foundations of Cognitive Grammar. Vol. 1: Theoretical Prerequisites. Stanford, CA: Stanford University Press [in English].
10. Langacker, R. W. (2000). A course in cognitive grammar. Manuscript. Preliminary draft. San Diego: UCSD [in English].
11. Zhabotynska, S. A. (2010). Principles of building conceptual models for thesaurus dictionaries. *Kogniciya, komunikaciya, diskurs*, 1, 75–92. URL : <http://sites.google.com/site/cognitiondiscourse/vypysk-no1-2010> [in English].